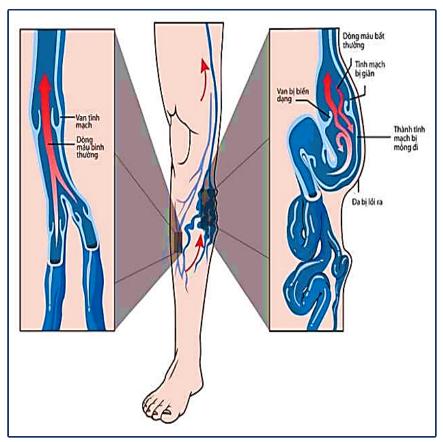
KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ SUY TĨNH MẠCH MẠN TÍNH CHI DƯỚI BẰNG LASER NỘI MẠCH TẠI BỆNH VIỆN TRUNG ƯƠNG THÁI NGUYÊN

- PGS.TS. Nguyễn Trọng Hiếu
 - Ths.Bs.Trần Thị Tố Quyên
 - BS Chu Văn Hưng

ĐẶT VẪN ĐỀ

Kabnick L. (2021), About Venous Disease.

- STM mạn tính chi dưới là sự suy giảm chức năng của hệ thống TM do suy các van TM thuộc hệ TM nông và/hoặc hệ TM sâu, có thể kèm theo thuyên tắc huyết khối TM hoặc không.*

^{*} Nguyễn Vân Anh (2018), "Đại cương về chẩn đoán và điều trị suy tĩnh mạch mạn tính chi dưới", *Hội nghị tim mạch toàn quốc lần thứ XVI.*

ĐẶT VẤN ĐỀ

- Thế giới ngày càng phát triển, tỉ lệ mắc bệnh STM mạn tính chi dưới ngày càng tăng nhiều hơn.
- Phẫu thuật là phương pháp kinh điển. Tuy nhiên, phương pháp này gây đau nhiều và có nhiều tai biến: nhiễm trùng, thời gian nằm viện kéo dài, vết mổ để lại sẹo xấu,...
- Ngày nay, phương pháp điều trị bằng laser nội mạch cho hiệu quả điều trị tốt, ít tai biến và thời gian nằm viện ngắn.

MỤC TIÊU

- 1. Mô tả đặc điểm lâm sàng, cận lâm sàng ở bệnh nhân suy tĩnh mạch mạn tính chi dưới được chỉ định điều trị bằng laser nội mạch tại Bệnh viện Trung ương Thái Nguyên.
- 2. Đánh giá kết quả điều trị ngắn hạn của laser nội mạch trong điều trị suy tĩnh mạch mạn tính chi dưới tại Bệnh viện Trung ương Thái Nguyên sau 01 tháng.

Tức, nặng chi dưới

Cảm giác nóng rát, bỏng rát chi dưới

Cảm giác tê bì

Chuột rút về đêm

Giãn các TM: TM nông, TM lưới, mao mạch

Phù ở phần xa của chân

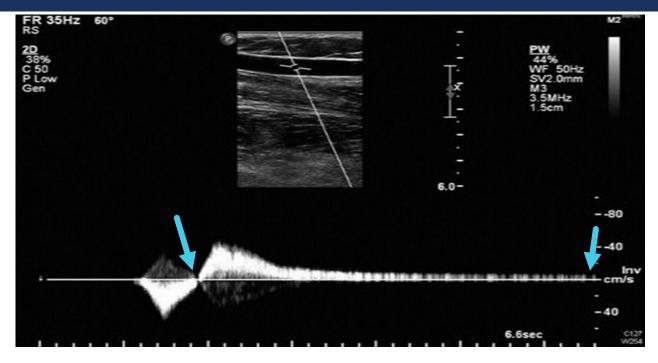
Biến đổi màu sắc da, loét

Triệu chứng lâm sàng

Các giai đoạn tổn thương trên lâm sàng theo phân độ C (CEAP)*

^{*} Nguyễn Lương Quang (2018), Suy tĩnh mạch mạn tính chi dưới: Cập nhật chẩn đoán và điều trị.

* Cận lâm sàng: Siêu âm Doppler mạch máu chi dưới: Thời gian DTN của TM > 0,5s ở TMHL. Thời gian DTN của TM > 1s ở TM đùi và khoeo chân.

Các phương pháp điều trị

Nội khoa, luyện tập Băng ép sử dụng tất áp lực

Laser nội mạch Sóng có tần số radio (RFA)

Phẫu thuật Tiêm xơ tạo bọt

* Điều trị bằng laser nội mạch

- Nguyên lý: Dùng năng lượng laser dưới dạng nhiệt dưới hướng dẫn của siêu âm vào trong lòng mạch gây phá huỷ lớp nội mạc và gây xơ hoá, từ đó làm tắc hoàn toàn TM*.
- Phương pháp này đã chứng tỏ được nhiều ưu thế vượt trội vì ít xâm lấn, thời gian hồi phục nhanh và ít tai biến.

^{*} Yao P., Mukhdomi T. (2021), "Varicose Vein Endovenous Laser Therapy", StatPearls, Treasure Island (FL).

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỬU

* Đối tượng nghiên cứu

71 BN được chẩn đoán STM mạn tính chi dưới và được điều trị bằng laser nội mạch tại khoa Nội Tim mạch – BV Trung ương Thái Nguyên.

* Tiêu chuẩn lựa chọn (Theo hướng dẫn của Hội Tĩnh mạch châu Âu năm 2012)*

^{*} Rabe E., et al. (2014), "European guidelines for sclerotherapy in chronic venous disorders", Phlebology. 29 (6), pp. 338-354.

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỬU

* Tiêu chuẩn loại trừ

- Huyết khối TM sâu cấp, viêm TM nông cấp, nhiễm trùng cấp tại chỗ, bệnh động mạch ngoại biên nặng, Rối loạn đông máu.
- BN bất động, không đi lại được, phụ nữ có thai.
- BN dị ứng Lidocain, Novocain
- TM ngoàn ngoèo sát da khó luồn dây dẫn.

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIỆN CỬU

* Địa điểm và thời gian nghiên cứu

- Địa điểm: Bệnh viện Trung ương Thái Nguyên.
- Thời gian nghiên cứu: Từ tháng 07/2020 đến 08/2021.

* Phương pháp nghiên cứu

- Nghiên cứu mô tả, cắt ngang
- Phương pháp thu thập số liệu: Tiến cứu

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỬU

- * Các biến số và chỉ số nghiên cứu
- Đặc điểm chung của BN.
- Đặc điểm lâm sàng, cận lâm sàng STM mạn tính chi dưới (Mục tiêu 1).
- Kết quả điều trị và hiệu quả của laser nội mạch
 khi ra viện và sau điều trị 01 tháng (Mục tiêu 2).

3.1

Đặc điểm chung của nhóm nghiên cứu

3.2

 Đặc điểm lâm sàng, cận lâm sàng ở BN bị STM mạn tính chi dưới

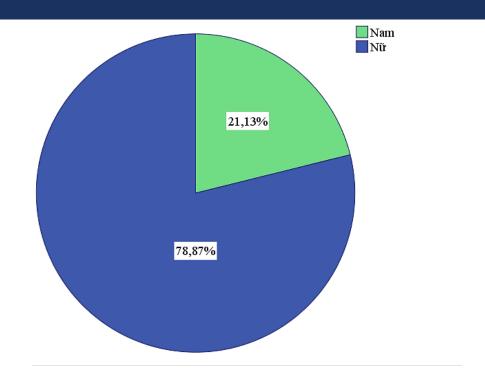
3.3

 Kết quả điều trị STM mạn tính chi dưới bằng laser nội mạch

Bảng 3.1. Đặc điểm về nhóm tuổi của nhóm BN nghiên cứu

Nhóm tuổi	Số lượng (n)	Tỷ lệ (%)
< 40	10	14,1
40 – 60	35	49,3
> 60	26	36,6
$\overline{X} \pm SD$	54,8 ± 12	2,8
Tổng	71	100

Hồ Khánh Đức và cs (2014) độ tuổi trung bình: 55,08 ± 12,99 tuổi. Sunil Rajendran và cs (2020) độ tuổi trung bình: 46,65 ± 10,75 tuổi.

Biểu đồ 3.1. Đặc điểm về giới tính của nhóm BN nghiên cứu

Nguyễn Thị Bích Hằng (2019) tỷ lệ nữ/nam: 3,3/1. Yohei Kawai và cs (2020) tỷ lệ nữ/nam: 1,94/1.

Bảng 3.4. Thời gian nằm viện

	X ± SD	Min	Max
Thời gian nằm viện (ngày)	2,9 ± 1,5	1	7

Hồ Khánh Đức (2014) thời gian nằm viện trung bình: 1,07 ± 0,25 ngày

Bảng 3.5. Đặc điểm liên quan đến nghề nghiệp

Đặc điểm	Số lượng (n)	Tỷ lệ (%)
Đứng hoặc ngồi ≥ 8 giờ/ngày	66	93,0
Đứng hoặc ngồi < 8 giờ/ngày	5	7,0
Tổng	71	100

Nguyễn Thị Bích Hằng (2019) tỷ lệ này là 91,43% Gourgou và cs (2002) BN bị STM cao gấp 2,7 ở nhóm đứng làm việc >4h/ngày

3.1

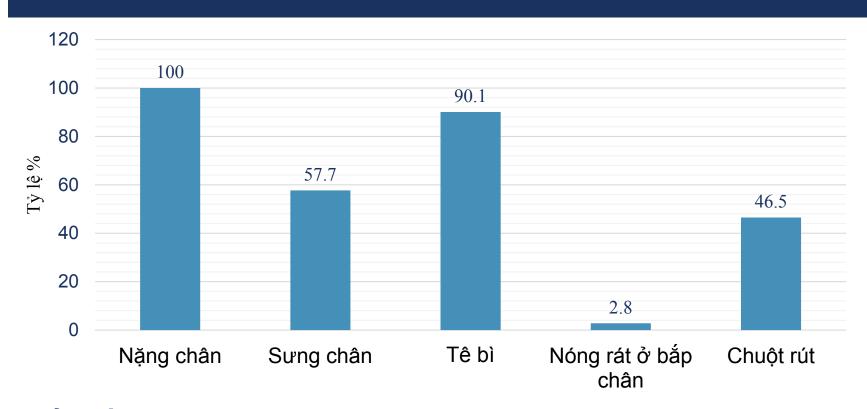
Đặc của nhóm điểm chung nghiên cứu

3.2

 Đặc điểm lâm sàng, cận lâm sàng ở BN bị STM mạn tính chi dưới

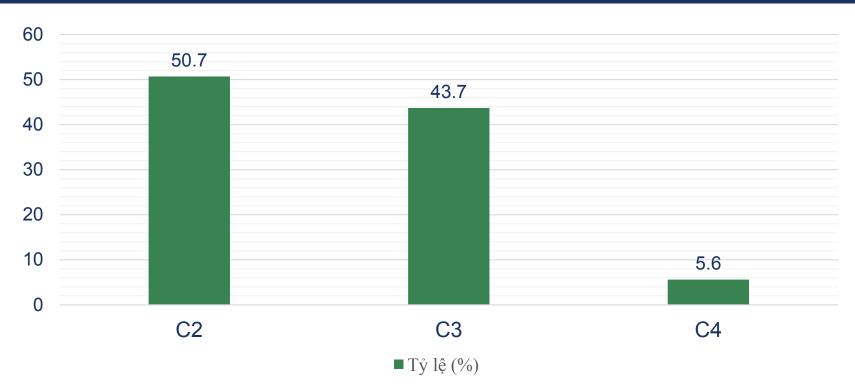
3.3

 Kết quả điều trị STM mạn tính chi dưới bằng laser nội mạch

Biểu đồ 3.3. Triệu chứng cơ năng của BN STM mạn tính chi dưới

Nguyễn Vũ Khôi và cs (2019): 82,7%; 28,8%; 51,9%; 57,7% Davall và cs (2009): 85,0%; 65,0%; 65,0%; 55,0%

Biểu đồ 3.5. Phân độ lâm sàng C (CEAP)

Trần Anh Tuấn và cs (2020): 87,8%; 8,2%; 4% Doganci và cs (2010): 29,6%; 55,5%; 14,9%

Bảng 3.8. Thang điểm đánh giá mức độ nặng lâm sàng trước điều trị

	$\overline{X} \pm SD$	Min	Max
VCSS	5,9 ± 1,3	3	8

Nguyễn Trung Anh (2017): 5,0 ± 2,0 điểm

Mekako và cs (2006): 4,0 điểm

3.1

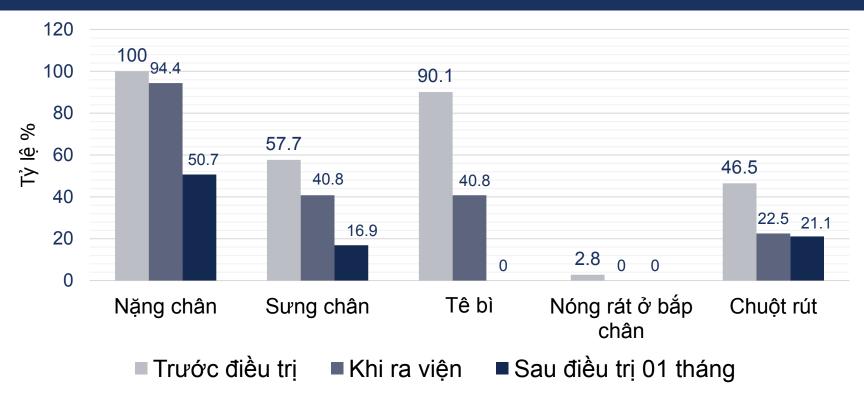
Đặc của nhóm điểm chung nghiên cứu

3.2

Đặc điểm lâm sàng, cận lâm sàng ở BN bị
 STM mạn tính chi dưới

3.3

 Kết quả điều trị STM mạn tính chi dưới bằng laser nội mạch

Biểu đồ 3.6. Triệu chứng lâm sàng trước và sau điều trị

Nguyễn Thị Bích Hằng (2019) các triệu chứng lâm sàng đều thuyên giảm so với trước điều trị.

Biểu đồ 3.7. Thay đổi VCSS trước và sau điều trị 01 tháng

Bùi Văn Dũng và cs (2017) giảm 54,3% số điểm (4,6 ±.1,6 còn 2,1 ± 0,9 điểm, p<0,001).

Bảng 3.17. Thay đổi đường kính TMHL trước và sau điều trị 01 tháng

Điều trị laser nội mạch	Đường kính TM trung bình (mm)	Sự khác biệt so	р
Trước điều trị	7,9 ± 1,9	với trước điều trị	
Sau điều trị 01 tháng	0,8 ± 1,3	- 7,2 ± 1,2	< 0,05

Bảng 3.19. Thay đổi huyết động của TMHL được điều trị sau 01 tháng

Vị trí TM điều trị		Trước điều trị		Sau điều trị 01 tháng	
		(n)	(%)	(n)	(%)
	Không có DTN	1	1,3	77	100
TMHL	0 < DTN < 0,5s	0	0,0	0	0,0
trên gối	DTN ≥ 0,5s	76	98,7	0	0,0
	Tổng	77	100	77	100
	Không có DTN	0	0,0	77	100
TMHL	0 < DTN < 0,5s	2	2,6	0	0,0
dưới gối	DTN ≥ 0,5s	75	97,4	0	0,0
	Tổna	77	100	77	100

Bảng 3.20. Tỷ lệ thành công của phương pháp điều trị STM mạn tính chi dưới bằng laser nội mạch sau 01 tháng

	Số lượng (n)	Tỷ lệ (%)
Thành công hoàn toàn	77	100,0
Thành công 1 phần	0	0,0
Thất bại	0	0,0

Nguyễn Trung Anh (2017) và Thomas Schwarz và cs (2010) 100% TM tắc hoàn toàn và ko có DTN TM sau điều trị 01 tháng.

Bảng 3.21. Tai biến sau điều trị

	Sau điều trị			
Loại tai biến	Số lượng (n)	Tỷ lệ (%)		
Huyết khối TM sâu	0	0,0		
Nhồi máu phổi	0	0,0		
Bỏng da	0	0,0		
Nhiễm trùng tại chỗ	0	0,0		
Bầm tím trong cơ	5	7,0		
Viêm hoặc huyết khối TM nông	0	0,0		
Dị cảm	1	1,4		
ମ୍ପର୍ଡ଼ା /ଡ଼ିଶ୍ନମ	1% tụ máu0quanh thâ	n TM. 0,0		

KÉT LUẬN

- Triệu chứng lâm sàng chủ yếu:
 - + Tức, nặng trong bắp chân (100% xuống 50,7%)
 - + Tê bì (90,1% xuống 0%)
 - + Chuột rút chân (46,5% xuống 21,1%)
- Phân độ lâm sàng C (CEAP):
 - + C2 và C3 giảm từ 50,7% và 43,7% xuống 0%
 - + C0 và C1 tăng từ 0% lên 54,9% và 39,4%
 - + C4 không thay đối (5,6%)

KÉT LUẬN

- Thang điểm VCSS trung bình giảm: 4,6 điểm (5,9 ± 1,3 xuống 1,4 ± 1,3 điểm).
- Đường kính TMHL trung bình giảm: 7,2mm
 (7,9 ± 1,9 xuống 0,8 ± 1,3mm).
- Tai biến: dị cảm (1,4%), bầm tím trong cơ (7,0%).
- Tỷ lệ thành công hoàn toàn là: 100% TM tắc hoàn toàn và không có DTN.
- Thời gian nằm viện trung bình: 2,9 ± 1,5 ngày.

KHUYÉN NGHỊ

- Điều trị STM mạn tính chi dưới bằng laser nội mạch nên được ưu tiên lựa chọn và nhân rộng để điều trị cho các BN phù hợp.
- Tiếp tục theo dõi các BN bị STM mạn tính chi dưới đã được điều trị bằng laser nội mạch trong nghiên cứu để đánh giá kết quả trung và dài hạn.

XIN TRÂN TRỌNG CẢM ƠN QUÝ ĐỒNG NGHIỆP ĐÃ CHÚ Ý LẮNG NGHE!